

4.1. Allah'ın Elçileri: Peygamberler

- Biz konuşmayı, yürümeyi, iyi insan olmayı önce ailemizden, sonra öğretmenlerimizden öğreniriz.
- Peygamberler**, Allah'ın bizler için seçtiği özel öğretmenlerdir.
- Allah'ın **emirlerini** ve **yasaklarını** insanlara anlatırlar.
- Onlar olmasaydı Allah'ın bizden ne istediğini tam olarak bilemezdik.

İnsanlar düşünebilen varlıklardır. Bu sayede evrendeki düzeni fark eder ve bu düzenin bir yaratıcısı olduğunu anlarlar. Ancak yaratılışlarının amacını, Allah'a (cc) karşı görevlerini ve ahiretle ilgili konuları sadece akıllarıyla kavramaları mümkün değildir. İşte bu noktada peygamberlerin rehberliğine ihtiyaç duyarlar. Peygamberler, Allah'tan (cc) haber getiren ve O'nun emir ve yasaklarını insanlara bildiren elçilerdir. Yani peygamberlik, Allah (cc) ile insanlar arasında bir elçilik görevidir.

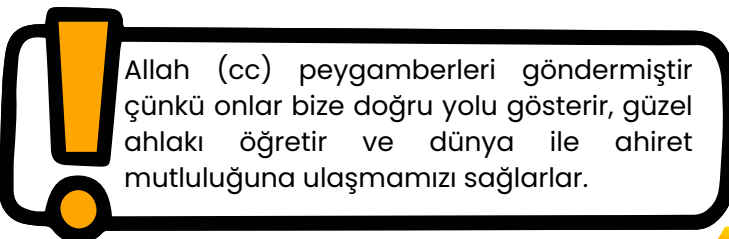

Peygamberlerin Görevleri

Peygamberler sadece Allah'ın (cc) mesajlarını iletmekle kalmazlar, aynı zamanda bu mesajları açıklarlar ve nasıl uygulanacağını gösterirler. Bize iyi, güzel ve doğru olanı anlatır, kötülüklerden sakındırırlar. Dürüstlük, adalet, yardımseverlik, merhamet ve çalışkanlık gibi güzel ahlaki özellikleri kendi hayatlarında yaşayarak bizlere örnek olurlar. Allah'ın (cc) peygamber göndermesi, O'nun insanlara olan sevgisinin ve merhametinin bir göstergesidir.

- MESAJ:** Peygamberler Allah'tan (cc) mesajları insanlara iletir.
- ÖĞÜT:** Peygamberler insanlara doğru yolu gösteren öğütler verir.
- MUTLULUK:** Peygamberler insanları dünya ve ahiret mutluluğuna çağırır.
- İYİLİK:** Peygamberler insanlara iyiliği öğretir ve onları iyiliğe yönlendirir.
- AÇIKLAMA:** Peygamberler Allah'ın (cc) emirlerini insanlara açıklar.
- ÖRNEK:** Peygamberler güzel ahlaklarıyla insanlara örnek olur.

Peygamberler **dürüstlük, adalet, yardımseverlik** ve **merhamet** gibi konularda insanlara örnek olmuşlardır. Peygamberlerden öğrendiğimiz davranışlara örnek olarak, **yalan söylememek, insanlara karşı adil olmak** ve **yardıma muhtaç olanlara yardım etmek** verilebilir.

4.2. Kur'an-ı Kerim'den Öğütler: Peygamber Kıssaları

Kur'an'da peygamberlerin ve geçmişte yaşamış insanların hayatlarından **kıssalar** bulunur. Bu kıssalar **insanlara öğüt vermek ve ders çıkarmalarını sağlamak** amacıyla anlatılır. Kıssalarda peygamberlerin tevhide davetleri ve bu süreçte yaşadıkları zorluklar, karşılaştıkları sorunlarla nasıl başa çıktıkları örneklerle açıklanır. Kur'an-ı Kerim'de öne çıkarılan bazı peygamberlerin **sabırları** ve **tevhit mücadeleleri** övgüyle bahsedilir. Bu peygamberlere **Ülülazm** peygamberleri denir.

4.2.1. Hz. Nuh

Hz. Nuh, Kur'an'da adı sıkça geçen bir peygamber olarak, insanları tevhit inancına davet etmekle görevlendirilmiştir. Toplum putperestliğe yönelmiş ve ahlaki bozulmalar yaşanmaktaydı. Hz. Nuh, insanları Allah'a (cc) inanmaya ve O'na kulluk etmeye çağırmış, ancak kavmi direnmiştir.

Sonunda, Allah'ın (cc) emriyle bir gemi yaparak iman edenleri ve hayvanları kurtarmıştır. Tufan sonrası yeryüzünde hayat yeniden başlamış ve Hz. Nuh, insanlığın ikinci atası olarak kabul edilmiştir. Hz. Nuh, sabırlı ve kararlı bir peygamber olarak tevhit mücadelesi vermiştir. Bu kıssadan önemli dersler çıkarabiliriz; Allah'a (cc) ortak koşturmak, görevleri karşılık beklemeden yapmak, ayrımcılık yapmamak, yalnızca Allah'a (cc) inananların kurtulacağı ve azimli olmak gibi.

Hz. Nuh Kıssasından Çıkarılabilecek Dersler

- Allah'a (cc) hiçbir şey şirk koşulmamalıdır.
- Peygamberler görevlerini yaparken bir karşılık beklemez.
- İnsanlar arasında ayrımcılık yapılmamalıdır.
- Yalnızca Allah'a (cc) iman edenler kurtulur.
- İnsan yaptığı işte azimli ve kararlı olmalıdır.

4.2.2. Hz. İbrahim

Kur'an-ı Kerim'de tevhit mücadelesindeki sabrı ve azmi ile övülen Hz. İbrahim, aynı zamanda ağırbaşlı, yumuşak huylu, kendini Allah'a (cc) adayan, akıllı, dürüst, misafirperver ve

seçkin bir insan olarak tanımlanır. Putlara ve yıldızlara tapan Babil halkını tevhit inancına davet etmekle görevlendirilir, ancak ne babası Azer ne de kavmi bu davete uyar. Hz. İbrahim, putlara tapmanın anlamsızlığını anlatmak için mücadele eder ve onları

Allah'a (cc) kulluk etmeye çağırır. Kavmi bu inancı sürdürmekte ısrar edince, Hz. İbrahim putların işe yaramazlığını göstermek için harekete geçer. Bir bayram günü, halkın şehirden ayrılmasını fırsat bilerek putların bulunduğu yere gider, en büyük put hariç tüm putları kırar ve baltayı büyük putun boynuna asar. Halk döndüğünde putları kırılmış bulur ve Hz. İbrahim'i sorgular. Hz. İbrahim, onlardan büyük putun sorumlu olabileceğini söyler. Halk, putların konuşamayacağını itiraf eder ve Hz. İbrahim onları inançlarının yanlışlığıyla yüzleştirir.

Hz. İbrahim Kıssasından Çıkarılabilecek Dersler

- En yakınları şirke bulaşmış olsa bile insan, bu en büyük günahı asla işlememelidir.
- İnsan, inandığı değerleri savunurken cesur ve kararlı olmalıdır.
- İnsan atalarını veya başkalarını körü körüne taklit etmemelidir.
- Yüce Allah dilerse imkânsız olduğu düşünülen şeyler gerçekleşebilir.

4.2.3. Hz. Musa

Hz. Musa, Kur'an-ı Kerim'de adı en çok geçen peygamberdir ve tevhit mücadelesindeki sabrı ile övülür. İsrailoğullarına gönderilmiştir. Hz. Musa'nın doğduğu dönemde Mısır'ı yöneten Firavun, İsrailoğullarına düşmandı ve erkek çocuklarının öldürülmesini emretmişti. Allah (cc), Hz. Musa'nın annesine onu nehre bırakmasını ilham etti ve Hz. Musa, Firavun'un sarayında büyüdü.

Olgunluk çağına erişince Mısır'dan ayrılan Hz. Musa, Medyen'e gidip orada çobanlık yaptı. On yıl sonra Mısır'a dönerken peygamberlik görevi

verildi. Allah (cc), kardeşi Hz. Harun'u da ona yardımcı olarak görevlendirdi. Hz. Musa ve Hz. Harun, Firavun'u tevhit inancına davet etti ve İsrailoğulları üzerindeki zulme son vermesini istedi. Firavun'un reddetmesi üzerine, Allah (cc) Hz. Musa'ya halkıyla Mısır'dan ayrılmasını emretti.

Kızıldeniz'de Allah'ın (cc) emriyle deniz yarıldı ve Hz. Musa halkını kurtardı, Firavun ve ordusu ise boğuldu. Daha sonra Hz. Musa, Tur Dağı'nda Allah'tan (cc) vahiy aldı. Hz. Musa, İsrailoğullarının zorluklarına rağmen onlara rehberlik etti. O, hem bir elçi hem de halkını zulümden kurtaran bir önderdi.

Hz. Musa Kıssasından Çıkarılabilecek Dersler

- Allah'a (cc) hiçbir şey şirk koşulmamalıdır.
- İnsanlara doğru ve güzel olanı anlatırken yumuşak ve nazik bir üslup kullanılmalıdır.
- Allah (cc) zulüm ve haksızlık edenleri cezalandırır.
- Peygamberler gönderildikleri toplumlara öncülük eder.

4.2.4. Hz. İsa

Hz. İsa, İsrailoğullarına gönderilmiş, Kur'an-ı Kerim'de Meryem oğlu İsa ve Mesih gibi isimlerle anılan bir peygamberdir. Annesi Hz. Meryem, seçkin bir aileye mensuptur ve Kur'an'da övülen bir kadındır. Hz. Meryem, Hz. Zekeriya'nın korumasında Beytülmakdis'te ibadetle zamanını geçirmiştir. Yüce Allah, Hz. Meryem'i seçkin kılmıştır.

Hz. İsa, İsrailoğullarına rehberlik etmek üzere görevlendirilmiş ve Yüce Allah ona İncil'i göndermiştir. Hz. İsa, İsrailoğullarına Allah'a (cc) karşı gelmekten sakınmalarını söylemiş ve onlara

helal-haram konularında uyarılarda bulunmuştur. İsrailoğulları, Hz. İsa'nın anlattıklarına karşı çıkıp onun peygamberliğini inkâr etmiştir. Ancak Hz. İsa, davetini sürdürmüş ve onların tuzaklarını Allah (cc) boşa çıkarmıştır.

Kur'an-ı Kerim'e göre Hz. İsa da diğer peygamberler gibi bir insandır ve Allah (cc) tarafından yaratılmıştır. Hz. İsa, kendisinden sonra Hz. Muhammed'in (sav) peygamber olacağını müjdelemiştir. Peygamberliği süresince İsrailoğullarının tehditlerine boyun eğmemiş, onları Allah'a (cc) inanmaya davet etmiştir.

Hz. İsa Kıssasından Çıkarılabilecek Dersler

- Allah'a (cc) hiçbir şey şirk koşulmamalıdır.
- Peygamberler yaşadığı toplumda kendilerine inanmayanların tehditlerine aldırmamıştır.
- İnsan, görevini yerine getirirken sabırlı ve kararlı olmalıdır.

4.2.5. Peygamber Kıssalarında Verilen Mesajlar

Peygamber kıssalarında, peygamberlerin insanları tevhit inancına daveti konu edilir. Yüce Allah'ın, peygamberleri desteklemek için gönderdiği bazı mucizelere yer verilir. İyilik ve kötülüğün ne olduğu anlatılır ve insanlar doğru yola teşvik edilir.

Kıssalarda anlatılan bütün peygamberler, gönderildikleri toplumlara Allah'ın (cc) emir ve yasaklarına uygun bir hayat yaşamalarını, başkalarının haklarına saygı göstermelerini öğütler. Bu kıssalarda geçmişte yaşamış toplumların düştüğü hatalar hatırlatılır ve bu hataların tekrar edilmemesi gerektiğine dikkat çekilir.

4.3. Bir Sure Öğreniyorum: Kureyş Suresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَرِيشُ
 إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ
 فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ
 الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ

Okunuşu

1. Lîlâfî Kırâş
2. İlâfihim rihleleşşitâi vessayf
3. Felya'bû dû rabbe hâzelbeyt
4. Ellezî et'amehû m min cûivveâmenehûm min havf

Anlamı

1-4. Kureyş'e kolaylaştırıldığı, evet, kış ve yaz seyahatleri onlara kolaylaştırıldığı için onlar, kendilerini açlıktan doyuran ve her çeşit korkudan emin kılan şu evin (Kâbe'nin) Rabbine kulluk etsinler.

Kureyş Suresinin Temel Konuları

Kureyş suresi, adını Mekke'nin yerli halkı olan Kureyş kabilesinden almıştır. Kureyş kabilesi, Mekke'de Kâbe'nin bakımını üstlenmiş ve Kâbe'yi ziyaret edenlere yemek ve su dağıtımını gibi hizmetler sunmuştur. Bu hizmetlerden dolayı diğer kabileler tarafından büyük saygı görmüştür. Kureyş suresinde Allah'ın (cc) verdiği nimetler hatırlatılır.

Bu nimetlere karşılık insanın Allah'a (cc) şükretmesi gerektiği vurgulanır. İnsana yalnızca Allah'a ibadet ve kulluk etmesi emredilir. Kâbe'nin asıl sahibinin Yüce Allah olduğu hatırlatılarak tevhit inancına vurgu yapılır. Kureyş suresini okuyan bir Müslüman, nimet verenin yalnızca Allah (cc) olduğunu ve sadece O'na ibadet etmesi gerektiğini bilir. Toplumda Kureyş suresi, namaz surelerinden biri olarak bilinir ve namazlarda sıkça okunur.

Kaynakça

- bk. Nuh 71/23.
- bk. Hud 11/25-26.
- bk. Nuh 71/7.
- bk. Nuh 71/10.
- bk. Nuh 71/11-12.
- bk. Nuh 71/14-20.
- bk. Hud 11/27.
- bk. Hud 11/29-30.
- bk. Hud 11/32.
- bk. Yunus 10/71.
- bk. Hud 11/36-37.
- bk. Hud 11/38.
- bk. Hud 11/40.
- bk. Hud 11/42-43.
- bk. Hud 11/44.
- bk. Hud 11/48.
- bk. Tevbe 9/114.
- bk. Hud 11/75.
- bk. Sad 38/45.
- bk. Meryem 19/41.
- bk. Hicr 15/51.
- bk. Bakara 2/130.
- bk. Mümtetine 60/4.
- Enbiya 21/52-54.
- bk. Enbiya 21/57.
- bk. Enbiya 21/58.
- Enbiya 21/62.
- bk. Enbiya 21/63.
- Enbiya 21/65.
- Enbiya 21/66-67.
- bk. Enbiya 21/68.
- bk. Enbiya 21/69-70.
- Al-i İmran 3/67.
- bk. Kasas 28/4.
- bk. Kasas 28/7.
- bk. Kasas 28/8-10; Taha 20/38-39.
- bk. Kasas 28/12-13.
- bk. Kasas 28/22-28.
- bk. Kasas 28/29-30.
- bk. Kasas 28/34-35; Taha 20/42.
- bk. Taha 20/43-47.
- bk. Taha 20/56.
- bk. Araf 7/127.
- bk. Taha 20/77-78.
- bk. Taha 20/80-88.
- Taha 20/90.
- bk. Araf 7/149; Bakara 2/54.
- bk. Al-i İmran 3/37.
- bk. Maide 5/75.
- bk. Enbiya 21/91.
- bk. Tahrim 66/12.
- bk. Tirmizi, Menakıb, 61.
- bk. Buhari, Menakıbü'l-ensar, 20.
- Al-i İmran 3/42.
- bk. Al-i İmran 3/37.
- bk. Maide 5/46; Meryem 19/30.
- Al-i İmran 3/50.
- bk. Al-i İmran 3/52.
- bk. Nisa 4/156-157.
- bk. Al-i İmran 3/54-55.
- Al-i İmran 3/59.
- bk. Saf 61/6.
- İdris Şengül, "Kıssa", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (Ankara: TDV Yayınları, 2022), 25/499.
- Yaşaroğlu, "Kureyş Suresi", 26/444